

Aneta Kowalska, Joanna Radzicka
Biblioteka Politechniki Krakowskiej

Erasmus i międzynarodowe warsztaty ESSS — Wiedeń 2011 r.

Słowa kluczowe: ERASMUS, bibliometria, scientometria, European Summer School for Scientometrics

Bibliometria w coraz większym stopniu jest wykorzystywana do oceny stanu nauki oraz techniki. Choć wiedza podstawowa z tej dziedziny jest ogólnie dostępna, brakuje jednak warsztatów czy szkoleń, które w stopniu zaawansowanym umożliwiałyby poznanie metod bibliometrycznych.

Naukowcy z Uniwersytetu Wiedeńskiego, Uniwersytetu Humboldta w Berlinie oraz Katolickiego Uniwersytetu w Leuven postanowili wyjść naprzeciw oczekiwaniom środowisk naukowych i stworzyć profesjonalny program szkoleniowy z dziedziny scientometrii. Tak powstała ESSS, czyli European Summer School for Scientometrics <http://www.scientometrics-school.eu/>. Pierwsze warsztaty bibliometryczne miały miejsce w Berlinie w roku 2010. W przyszłym roku organizatorzy zapraszają do Leuven, Belgia.

Dzięki projektowi ERASMUS i możliwości wyjazdu szkoleniowego dla pracowników Politechniki Krakowskiej, także jako pracownicy biblioteki mogliśmy skorzystać z takiej szansy i wziąć udział w drugim spotkaniu ESSS. Odkonano się ono w Wiedniu w dniach 12–16 września 2011 r. Tegoroczny Indywidualny Program Szkolenia, zrealizowany podczas pięciodniowych warsztatów, finansowany był z programu ERASMUS. Instytucją goszczącą była Biblioteka Uniwersytetu Wiedeńskiego.

Wiedeńskie warsztaty podzielone były na dwie części. Pierwsze dwa dni (12–13.09) obejmowały teoretyczne wprowadzenie w tajniki bibliometrii, w tej wykładowej części wzięło udział ponad 120 uczestników z pięciu kontynentów — bibliotekarzy, naukowców, specjalistów do spraw informacji. Drugą część ESSS stanowiły 3-dniowe (14–16.09) warsztaty komputerowe, w których uczestniczyło 50 osób (podzielonych na dwie grupy).

Fot. 1. Konferencja ESSS Fot. Zbiory autorek.

Szkolenia obejmowały główne aspekty ilościowej analizy dorobku naukowego. Podczas konferencyjnych wykładów i prezentacji uczestnicy mieli możliwość poznania aktualnego stanu metod bibliometrycznych oraz zaznajomić się z:

- najczęściej wykorzystywanymi bazami danych („Web of Knowledge”, „Scopus”) i ich narzędziami,
- sposobami interpretowania danych i wyznaczania odpowiednich wskaźników bibliometrycznych (h-index, Impact Factor),
- mapping science,
- takimi zagadnieniami, jak: cooperation, co-authorship, social networks.

Fot. 2. Warsztaty ESSS Fot. Zbiory autorek.

Zdobytą na konferencji wiedzę teoretyczną uczestnicy wykorzystali w praktyce podczas trzydniowych warsztatów z zakresu stosowania narzędzi bibliometrycznych. Również pod okiem twórcy programu Bibexcel, Olle Perssona (Szwecja) – mieli możliwość przeprowadzenia analizy bibliometrycznej, a następnie tworzenia map naukowych w programie „Pajek”.

Fot. 3. Wiedeńska Biblioteka Narodowa Fot. Zbiory autorek.

Fot. 4. Muzeum Globusów Fot. Zbiory autorek.

Organizatorzy, obok spraw naukowych oraz rozwijania kompetencji zawodowych uczestników ESSS, zadbali o rozrywkę kulturalną i spotkania umożliwiające integrację międzynarodowego grona. Wzięliśmy udział w zwiedzaniu Wiedeńskiej Biblioteki Narodowej — jej zabytkowej barokowej części, mieszczącej się w pałacu Hofburg. Kolejną atrakcją było poznanie unikalnego Muzeum Globusów i znajdujących się w nim setek modeli m.in. Ziemi, nieba, Księżyca. To jedyne na świecie tego typu muzeum, gromadzące globusy z różnych okresów historycznych, tworzyw, o różnej proweniencji, pozwalające śledzić rozwój wiedzy kartograficznej.

Dzięki programowi ERASMUS i uczestnictwu w ESSS poszerzyliśmy horyzonty — nie tylko zawodowe. Poznałyśmy piękne miasto oraz interesujących ludzi z różnych kontynentów (byłyśmy jedynymi Polkami, ale nie jedynymi bibliotekarzami), których na kilka dni połączył jeden temat. Mieliśmy okazję wymienić się doświadczeniami, wspólnie rozwijaliśmy wiedzę i umiejętności z dziedziny bibliometrii.